

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION NOVEMBER 2023

SESOTHO PUO YA PELE YA TLATSETSO: PAMPIRI YA II SESOTHO FIRST ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER II

MARKING GUIDELINES

Nako: Dihora tse 2½ Matshwao: 100

These marking guidelines are prepared for use by examiners and sub-examiners, all of whom are required to attend a standardisation meeting to ensure that the guidelines are consistently interpreted and applied in the marking of candidates' scripts.

The IEB will not enter into any discussions or correspondence about any marking guidelines. It is acknowledged that there may be different views about some matters of emphasis or detail in the guidelines. It is also recognised that, without the benefit of attendance at a standardisation meeting, there may be different interpretations of the application of the marking guidelines.

KAROLO YA A DINGOLWA

POTSO YA 1

- 1.1 Ke Mookamedi Kwaholla. E ne e le motsamaisi ya ka sehloohong wa sepolesa sa Malwaleng.
- 1.2 E ne e le lepolesa le ratang mosebetsi wa lona mme a etsa kahohle hore a o phethe ka botshepehi.
- 1.3 O ne a sa tswa tshwara Kokomoha le baetsana ba hae. Ketso ena e thusa ho tlisa tharollo ya kgohlano e neng e rena dipakeng tsa botle boo Tshita a bo emetseng le bobe bo neng bo etswa ke Kokomoha.
- 1.4 O ne a ilo nyalana le Tseleng.
- 1.5 Hore bobe bo ke ke ba hlola botle/botle bo tla hlola bobe qetellong. Jwalo kaha Kokomoha a ne a etsa ntho tse tswileng tseleng, qetellong Tshita o ile a mo hlola mme ke enwa yena le Tseleng ba a nyalana, e leng sesupo sa botle qetellong.
- 1.6 Ho a hlaka hore setjhaba se rata sepolesa seo sa Malwaleng le hore sepolesa se mamela ditletlebo tsa setjhaba mme se a se thusa.
- 1.7 Ee. mantswe ana a tshwanela Tshita.

Maele ana a hlalosa hore hangata motho ya atlehang ke ya ileng a sotleha, a feta mathateng a itseng. Tshita le yena o ile a feta mathateng a kang ho behellwa ka thoko mosebetsing le ho buuwa hampe ke batho ka baka la ho inehela tahing, ya eba motho feela motseng empa qetellong e ile ya eba mohale ka tshebetso ya hae e tswileng matsoho ya bopolesa.

POTSO YA 2

- Mophetwa ya tjhitja ke ya nang le boitshwaro bo tshwanang le ba batho ba phelang lefatsheng, bophelo bo tlwaelehileng bo sa phethahalang. O fetoha le maemo a ditaba paleng, mme o kgona ho bontsha tseo a di ratang le tseo a sa di rateng. O kgona ho bontsha ntlhakemo ya hae. O na le makgabane a fapaneng, mme o kgona ho hola kelellong le maikutlong ka ditsela tse fapaneng. Ka dinako tse ding, o thata ho utlwisiseha.
- Tshita o kgohlela hantle tlhalosong ya mophethwa ya tjhitja hoba qalong ya buka ha a emiswa mosebetsing o bonahala a susumetswa ke maemo mme a fetoha e eba letahwa jwalo ka ha batho ba hlotsweng ke bophelo ba ye ba etse.
- Le ha batho ba ne ba se ba mmuwa hampe moo tameneng, ho na le hore a dule ka lehlakore leo le batho ba mo fang lona la lepolesa le se nang thuso, ho kena ha banna ba koloi e tshweu moo tameneng ho mo fetola sebopeho ka hore a ipotse hore na ke bomang mme ba batlang hoba o ne a qala ho ba bona.
- Tebelong ya Lekgetho re bona Tshita a ikgakantse, a iphethotse monnamoholo ya tauweng mme a ilo fahla mokgodutswane hore feela a nne a fokise ka lefu la Lekgetho. Ho fetola sebopeho hona hwa hae ho mo tswetse molemo kaha o bone dikamano tsa batho bao a neng a sa lebella hore a ka di bona.
- Ho iketsa motswalle wa Tsokotseha ka ho mo fa tshupanako ya letsoho ke le leng la maqheka a mo thusitseng ho atamelana le Kokomoha ntle le ho bonwa.
- Bokgoni bona ba ho ikgakanya o boela a bo sebedisa ha a se a le ka hodimo ho thaba moo a ilo fokisa ka sefofane sa Mothepane seo ho utlwahalang hore se ne se ntse se sirela ka moo.
- Boikgakanyong boo, o utullotse makunutu a mangata ka diphahlo tsa lebenkele la Lekgetho le hore banna ba koloi e tshweu ba amana hakae le boKokomoha.
- Bokgoni bona ba ho ikgakanya bo totobatsa semelo se tjhitja seo Tshita a se bontshang ka bokgabane hore feela a fihlele ditabatabelo tsa mosebetsi wa hae.

POTSO YA 3

Keletso ho batshwai:

Puisano e katlase empa e le mohlala feela wa tsela eo mohlahlobuwa a ka arabang ka yona. Ho bohlokwa ke hore mohlahlobuwa a bontshe ho hloka tshepo ha Mmatshita diqetong tse nkuwang ke Tshita.

Mmatshita : O dumedisa o tswa kae ka nako ena? Na o a elellwa hore o ka

getela o sa fihla lapeng moo ke ho ikamahanya le batho ba sa

kgathalleng maphelo a bona?

Tshita : Hao Mme, ha se phoso ya Mpati hore ebe o jowa ke lefu lena la

Phamokate.

Mmatshita : Jwale wena o bona hore o yo mohlahloba hoba o ngaka ya

popota hakere?

Tshita: Hao mme, ke ne ke ilo mo hlola e seng ho mohlahloba hle mme!

Mmatshita : Ke ntse ke sitwa ho utlwisisa hore ha hona batho bao o ka ba

hlwelang motseng moo jwaloka bo Tseleng ha o ikeme ka Mpati?

Tshita : Feela phoso e kae ha ke hlwela ngwana moahisane ho bontsha

botho na mme? Ka nnete ke bona e ka o a ntlholla. Ha ho taba e

nngwe e nkisang ho Mpati ntle le ho mo hlwela qha!

Mmatshita: Tjhee, re tla boka ha di oroha! Butle ke itholele.

POTSO YA 4

 Kokomoha ha a ka a mo susumetsa ho etsa ketso eo. O ikgethetse yena ka boyena ho kena mmomoring wa ho bolaya monna wa hae.

- Mmalekgetho o ikgethetse ka boyena ho kena mmomoring wa ho bolaya monna wa hae. Kokomoha ha a ka a mo susumetsa ho etsa ketso eo.
- Mmalekgetho o ne a thabela ho bona Lekgetho a se a hlola letsheare lohle ha Mmaleaba a dulela hona jwala.
- O ile a bona hona e le sebaka se setle sa ho ithuta ka dintho tse ngata kgwebong eo ya Lekgetho hore qetellong e re ha a phetha merero ya hae e mebe ka monnae a be a se a ithutile tse ngata.
- Maemo ana a ditaba a mo entse hore a kgethe ho bolaya monna wa hae hore feela a tle a tsebe ho sala a eja tjhelete tsa hae.
- Ke ka hoo ho ileng ha eba bonolo ho yena ho etsa setswalle le batho ba tshwanang le boKokomoha hore ba mo thuse ho bolaya Lekgetho.
- Kutlwisiso ya hae e ne e le hore hang ha a bolaile Lekgetho, o tla phela bophelo bo monate, ba borui, ba ho ya Thekong jwalo kaha re bone a ile a etsa le Kokomoha.
- Ho bonahala ba ne ba sa utlwisise ditlamorao tsa ketso ena tse bileng bosula haholo ho bona ba le babedi.
- Re bona Lekgetho a mo etela ditorong, a dula a phofa ka Lekgetho nako le nako.
- Ka lebaka la dikamano tsa hae le Kokomoha polaong ya monna hae, o qetella e le mmelaellwa ya ka sehloohong.
- Bakeng sa ho natefelwa ke tjhelete eo ya Lekgetho, o qetella a le palehong, a baleha mapolesa a bile a qetella a itshwarisitse.

KAPA

- Kokomoha ka baka la ho rata tjhelete e tlang ka potlako, a fumana batho ba tshwanang le Mmalekgetho ba kgelohang ha bonolo.
- Ka ha Mmalekgetho o ne a ntse a sa ratisisi monna wa hae, ha eba bonolo hore Kokomoha a mo susumetse ho bolaya monna wa hae.
- Kokomoha o ile a mmontsha tsela e bonolo ya hore ba ka tlosa Lekgetho jwang ka tshebediso ya banna ba babedi ba koloi e tshweu.
- Hoja Kokomoha a se ke a susumetsa Mmalekgetho le ho mo bontsha tsohle tse molemo ha Lekgetho a ka hlokahala, Mmalekgetho a ka be a ntse a iphelela hantle le monna wa hae ntle le mathata a letho le ha a ne a sa mo rate hakaalo.
- Ho bonahala ba ne ba sa utlwisise ditlamorao tsa ketso ena tse bileng bosula haholo ho bona ba le babedi.
- Mmalekgetho o qetelletse a lahlehetswe ke molekane wa hae.
- Kokomoha le yena o getelletse a lahlehetswe ke mosebetsi le lelapa la hae.
- Mmalekgetho o qetella a lahlehelwa le ke yona kgwebo eo a neng a hopola hore e tla ba ya hae a le mong bosiyong ba Lekgetho.
- Le ha ba se ba le Thekong, monate wa moo e ba wa nakwana hoba Tshita o ile a tseba ka sebaka seo ba ipatileng ho sona mme a ba sala morao.
- Ke ka hona re reng ha e ne e se ka tshusumetso ya Kokomoha, Mmalekgetho a ka be a ntse a iphelela bophelo ba hae le monna hae le ha a ne a ntsa sa moratisisi.

KAROLO YA B DITEMA TSA KGOKAHANO

DITEMA TSA KGOKAHANO TSE TELELE

POTSO YA 5

Mohlahlobuwa a ngole lengolo la tletlebo ho latela makgetha ana a ka tlase.

Dintlha tsa tlhokomediso ha ho ngolwa lengolo la tletlebo:

- Sebopeho
 - Diaterese di pedi. Aterese ya mongodi wa lengolo e ngolwe ho tloha mahareng a leqephe ho leba ka letsohong le letona, ho tlolwe mola e be ho ngolwa letsatsi, kgwedi le selemo, feela jwalo ka lengolo la setlwaedi. Ho tlolwe mola.
 - Aterese ya ya ngollwang (moamohedi) e ngolwe ka letsohong le letshehadi.
 - Aterese ya moamohedi e qalwe ka maemo a tshebetso a ya ngollwang, ebe ho latela aterese ya hae ka botlalo.
 - Ho tlolwe mola tlasa aterese e be ho ngolwa tumediso (Monghadi, Mofumahadi kapa Mofumahatsana).
 - Tlasa tumediso ho ngolwe mola wa sehlooho o totobatsang sepheo sa lengolo leo.
 - Ka mora mola wa sehlooho ho ngolwe seratswana sa selelekela (sa pele).
 - Ho feta mona seratswana se seng le se seng ke se matlafatsang mahlakore a fapaneng a taba eo ho buuwang ka yona.
 - Ho tlolwe mola dipakeng tsa diratswana.
 - Qetelo le yona e be ya puo ya semmuso, mme e ka ngolwa e le 'Ka botshepehi', Wa hao ka boikokobetso, jj.
- Ya ngolang lengolo o lokela ho ngola lebitso la hae ka botlalo ka mora qetelo, ebe o a saena ka mora lebitso ka botlalo.

KAPA

POTSO 6

Mohlahlobuwa a ngole atikile ya koranta ho latela makgetha ana a ka tlase.

- Mohlahlobuwa a ngole ka ditaba tse kgahlisang, tse tla hohela babadi:
 - A sebedise puo e bonolo eo babadi ba tla e utlwisisang ha bonolo;
 - Sehlooho sa hae se hohele;
 - A kope babadi ho romela ditlhahiso kapa diphehiso tsa bona;
 - A hlahise le aterese ya hae ya inthanete moo babadi ba ka romelang diphehiso tsa bona ka bongatangata, ho buisanwe haholo kholomong ya hae.

A ngole ka dikholomo.

DITEMA TSA KGOKAHANO TSE KGUTSHWANE

POTSO YA 7

Mohlahlobuwa a ngole memo ya lenyalo ho latela makgetha ana a ka tlase.

Matshwao a ikgethang a dikarete

- Letsatsi, nako le sebaka di lokela ho totobatswa.
- Ho hlahiswe ditaba tse loketseng ka bokgutshwane.
- Ya ngolang a ka sebedisa puo e batlang e arohile dikoto; dipolelwana le dipolelo tse sa fellang hantle empa molaetsa o utlwahala.
- Sehalo se laolwa ke mofuta ona wa karete.
- Mongolo o sebediswe ka tsela e kgabisang karete; jwalo ka ho sebedisa mongolo o tshekalletseng; dipolelo tse kgutshwanyane le tse telele; motswako wa mongolo o moholo le o monyenyane; sebaka moo mongolo o behwang teng, ji.
- Jwalo ka ditemeng tse ding tse kgabang, le kareteng ho sebediswa mekgabo ya botaki le bonono eo ho ngolwang ho yona.
- Mongodi a ngole ka maemo a motho wa boraro.

KAPA

POTSO YA 8

Mohlahlobuwa a ngole ditshupiso ho latela makgetha ana a ka tlase:

Matshwao a ikgethang a ditshupiso

- Ho sebediswe sekaotaelo temekisong ya tumelo.
- Ka bobedi ditaelo le ditshupiso di lokodiswe ka ho hlahlamana le ka kutlwahalo.
- Diketsahalo e be tse momahaneng, tse bopang kgwele.
- Ditshupisong, mohlahlobuwa a bue ka lehlakore le itseng, mohlala, thinyetsa ka letsohong le letona, le le letshehadi, tsamaya o lebile pele, ji.
- Ka nako tsohle, mohlahlobuwa a lekanye bolelele ba tsela eo motho a lokelang ho e tsamaya, mohlala, o tla tsamaya dikilometara tse pedi, ebe o bona ... (lebenkele, kereke, jj.). Ho ka thusa haholo ho bua ka matshwao a kang meaho, diroboto, jj.
- Mohlahlobuwa a lekanye hape hore o tla tshela diterata tse kae pele a kena ho seo a yang ho sona ha ho hlokahala.
- Dipolelo tse latelang di ka thusa mohlahlobuwa haholo ha a supisa motho tsela: o feta; o hahamalle jwalo o iphaphate ka lehlakore la ...; haufi le ...; ka morao/ pele ho ...
- Puo e hlakileng, e otlolohileng le e utlwisisehang ha bobebe e lokela ho sebediswa, mme sehalo e be se tsamaelanang le mofuta wa tema e ngolwang.
- Ho sebediswe lehokaetsi la motho wa bobedi, kaha ke yena ya laelwang kapa ya supiswang.

Matshwao kaofela: 100

KAROLO YA A

POTSO YA 2

RUBURIKI YA HO LEKANYETSA MOQOQO WA DINGOLWA

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
Matshwao 10	10–8	7–6	5–4	3–2	1–0
DIKAHARE	 Dintlha di utullotswe hantle le ho ntshetswa pele ka tsela e hlakileng. Diratswana tsohle di momahane. Tema e hlahisitse dintlha tse fapaneng tse hlwahlwa tse tshehetswang ho tswa sengolweng. E bontsha kutlwisiso e babatsehang ya tema. 	 Dintlha di hlahisitswe ka puo e utlwahalang. Diratswana tse ding di hlahisitswe ka tsela e momahaneng. Dintlha di hlahisitswe ka tsela e utlwahalang. Di bontsha kutlwisiso e kgotsofatsang ya tema. 	 Kutlwisiso ke e mahareng ya sehlooho; ha se dintlha tsohle tse utullotsweng ka botlalo. Diratswana di momahane mona le mane. Dintlha tse ding di tsheheditswe, empa bopaki ha bo kgodise ka nako tsohle. Di bontsha kutlwisiso mahareng ya mofuta wa tema. 	 Kutlwisiso ke e haellang ya sehlooho; boholo ba dintlha ha di a utullwa ka botlalo. Ke dintlha tse fokolang feela tse tshehetsang sehlooho. Di hlahisitse dintlha tse seng kae tse tsamaelanang le sehlooho. Di bontsha kutlwisiso e fokolang ya mofuta ona wa tema. 	 Di bontsha kutlwisiso e fokolang ya sehlooho. Boiteko bo fokolang ba ho araba potso. Dintlha ha se tse kgodisang. Mohlahlobuwa ha a utlwisise hantle mofuta ona wa tema.
Matshwao 5	5	4	3	2	1–0
SEBOPEHO LE TSHEBEDISO YA PUO	 Sebopeho se momahaneng. Selelekela le qetelo di a babatseha. Tshebediso ya puo ke e babatsehang. Mosebetsi o hloka diphoso tsa puo le tsa mopeleto. 	 Sebopeho ke se hlakileng. Selelekela le qetelo di ntle. Tshebediso ya puo ke e matla. Boholo ba mosebetsi ha o na diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto. 	 Tema e hlahisitse bopaki bo itseng ba sebopeho. Selelekela le qeto di a kgotsofatsa. Tshebediso ya puo ke e loketseng mme e fetisa molaetsa ka tshwanelo. Diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto di mmalwa. 	 Sebopeho se bonahala se radilwe ka tsela e fosahetseng. Selelekela se a fokola. Tshebediso ya puo ke ya motheo feela. Diphoso tsa mopeleto di ngata. 	 Kgaello ya ho rala sebopeho ka tshwanelo e sitisa phallo ya mehopolo. Selelekela se fokola haholo. Tshebediso ya puo ke e sa utlwahaleng. Diphoso tsa mopeleto di ngata haholo.

POTSO YA 3 RUBURIKI YA HO LEKANYETSA PUISANO YA DINGOLWA

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
Matshwao 6	6–5	4	3	2	1–0
DIKAHARE	 Di bontsha kutlwisiso e tebileng ya se botswang. Di hlahisitse dintlha tse fapaneng tse hlwahlwa; di tshehetswa ho tswa paleng. Kutlwisiso ke e babatsehang ya mofuta wa tema. 	 Di bontsha kutlwisiso mme di hlalosa se botswang ka tshwanelo. Di hlahisitse dintlha tse utlwahalang, empa ha se tsohle tse tiisitsweng kamoo ho lokelang. O utlwisisa mofuta wa tema. 	 Di bontsha kutlwisiso e mahareng ya se botswang. Tse ding tsa dintlha di tsheheditswe, empa bopaki ha bo kgodise ka nako tsohle. Kutlwisiso ya motheo feela ya mofuta wa tema. 	 Di bontsha kutlwisiso e sa kgotsofatseng ya se botswang. Ho batla ho se dintlha tse hlahisitsweng ho tshehetsa sehlooho. Kutlwisiso ya mofuta wa tema ke e haellang. 	 Ha a bontshe kutlwisiso ya letho ya se botswang. Dintlha tse tshehetsang ha di hlahiswe ho tswa mofuteng wa sengolwa. Mohlahlobuwa ha a utlwisise hantle mofuta wa tema.
Matshwao 4	4	3	2	1	0
SEBOPEHO LE TSHEBEDISO YA PUO	 Sebopeho se radilwe ka tsela e babatsehang. Tshebediso ya puo ke e babatsehang. O batla o hloka diphoso tsa puo le tsa mopeleto. 	 Sebopeho ke se hlakileng, mme dintlha di hlahisitswe ka tsela e utlwahalang. Tshebediso ya puo ke e matla. Boholo ba mosebetsi ha o na diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto. 	 Sebopeho se hlahisitse bopaki bo seng bokae. Tshebediso ya puo ke e loketseng mme e fetisa molaetsa ka tshwanelo. Diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto di mahareng. 	 Sebopeho se bonahala se radilwe ka tsela e fosahetseng. Tshebediso ya puo ke ya motheo feela. Diphoso tsa mopeleto di ngata. 	 Sebopeho ha se yo. Ha a bontshe kutlwisiso ya letho ya se botswang. Tshebediso ya puo ke e sa utlwahaleng. Diphoso tsa mopeleto di ngata haholo.

POTSO YA 4
RUBURIKI YA HO LEKANYETSA MOQOQO WA DINGOLWA

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
Matshwao 13	13–11	10–8	7–5	4–2	1–0
DIKAHARE	 Dintlha di bontsha kutlwisiso e tebileng ya se botswang. Di hlahisitse dintlha tse fapaneng tse hlwahlwa; di tshehetswa ho tswa paleng. Kutlwisiso ke e babatsehang ya mofuta wa tema. 	 Dintlha di bontsha kutlwisiso mme e hlalosa se botswang ka tshwanelo. Di hlahisitse dintlha tse utlwahalang, empa ha se tsohle tse tiisitsweng kamoo ho lokelang. O utlwisisa mofuta wa tema. 	 Di bontsha kutlwisiso e mahareng ya se botswang. Tse ding tsa dintlha di tsheheditswe, empa bopaki ha bo kgodise ka nako tsohle. Kutlwisiso ya motheo feela ya mofuta wa tema. 	 Di bontsha kutlwisiso e sa kgotsofatseng ya se botswang. Ho batla ho se dintlha tse hlahisitsweng ho tshehetsa sehlooho. Kutlwisiso ya mofuta wa tema ke e haellang. 	 Dintlha tse tshehetsang ha di hlahiswe ho tswa mofuteng wa sengolwa. Mohlahlobuwa ha a utlwisise hantle mofuta wa tema.
Matshwao 7	7–6	5	4–3	2	1–0
SEBOPEHO LE TSHEBEDISO YA PUO	 Sebopeho se radilwe ka tsela e babatsehang. Selelekela le qetelo di a babatseha. Tshebediso ya puo ke e babatsehang. O batla o hloka diphoso tsa puo le tsa mopeleto. 	 Sebopeho ke se hlakileng, mme dintlha di hlahisitswe ka tsela e utlwahalang. Selelekela le qetelo di ntle. Tshebediso ya puo ke e matla. Boholo ba mosebetsi ha o na diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto. 	 Sebopeho se hlahisitse bopaki bo seng bokae. Selelekela se a kgotsofatsa. Tshebediso ya puo ke e loketseng mme e fetisa molaetsa ka tshwanelo. Diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto di mahareng. 	 Sebopeho se bonahala se radilwe ka tsela e fosahetseng. Selelekela se a fokola. Tshebediso ya puo ke ya motheo feela. Diphoso tsa mopeleto di ngata. 	 Sebopeho ha se yo. Ha a bontshe kutlwisiso ya letho ya se botswang. Selelekela se fokola haholo. Tshebediso ya puo ke e sa utlwahaleng. Diphoso tsa mopeleto di ngata haholo.

KAROLO YA B

RUBURIKI YA HO LEKANYETSA DITEMA TSA KGOKAHANO TSE TELELE

POTSO YA 5 LE 6

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
Matshwao 18	18–14	13–11	10–8	7–5	4–0
SEBOPEHO, DIKAHARE LE MORALO • Nehelano le mehopolo • Tlhophiso ya mehopolo • Sepheo, baamohedi ba ditaba, makgetha a tema le maemo	 Dipolelo le diratswana di bopilwe ka tsela e babatsehang. Nehelano e bontsha kutlwisiso e babatsehang ya sehlooho e supang bokgoni bo ikgethang. Mehopolo e matla, e phephetsa monahano, mme ke e kgodisang. E hlophisitswe hantle ka tsela e babatsehang, mme e momahane ka tshwanelo. E radilwe ka bokgoni bo tsotehang. 	 Dipolelo le diratswana di a hlahlamana, mme di fapafapantswe. Nehelano e ntle e supang tsebo le bokgoni. Mehopolo ke e ipapisitseng ka botlalo le sehlooho, mme ke e kgahlisang. E hlophisitswe hantle ka tsela e supang bokgoni, mme e momahane ka tshwanelo. E radilwe hantle ka tshwanelo. 	 Dipolelo le diratswana di bopilwe ka tsela e mahareng. Nehelano ke e kgotsofatsang. Mehopolo e momahane ka tsela e kgotsofatsang le e kgodisang. E hlophisitswe hantle ka tsela e mahareng, mme e momahane ka tshwanelo. E radilwe ka tsela e mahareng feela. 	 Dipolelo le diratswana di na le diphoso. Tema e ntse e hlahisa moelelo o itseng. Nehelano e momahane mona le mane. Mehopolo ke e sa hlakang. Ho na le bopaki bo seng bokae ba tlhophiso le momahano ya mosebetsi. Moralo ke o tswileng lekoteng. 	 Dipolelo le diratswana tse hlahisitsweng ke tse fosahetseng. Tema ha e na moelelo o lebeletsweng. Mehopolo ke e sa tsepamang e dubakaneng. Ha e utlwahale, mme dintlha di a phetakakwa. Ha o a hlophiswa ka tshwanelo le momahano ha e yo.
Matshwao 12	12–10	9–8	7–6	5–4	3–0
TSHEBEDISO YA PUO, SETAELE LE HO HLAOLA DIPHOSO • Sehalo, rejistara, setaele, maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo • Tshebediso ya puo, tlwaelo ya tshebediso ya puo, kgetho ya mantswe, matshwao a ho bala le mopeleto	 Tshebediso ya puo ke e babatsehang. Sehalo, rejistara le setaele ke tse butswitseng, tse susumetsang le ho nepahala. O batla o hloka diphoso tsa puo le tsa mopeleto. 	 Tshebediso ya puo ke e matla. Sehalo, rejistara le setaele ke tse bontshang bokgoni. Boholo ba mosebetsi ha o na diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto. 	 Tshebediso ya puo ke e loketseng mme e fetisa molaetsa ka tshwanelo. Sehalo, rejistara le setaele ke tse mahareng. Diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto di mahareng. 	 Tshebediso ya puo ke ya motheo feela. Sehalo, rejistara le setaele ha di a lokela mosebetsi. Diphoso tsa mopeleto di ngata. 	 Tshebediso ya puo ke e sa utlwahaleng. Sehalo, rejistara le setaele ke tse fosahetseng tse hlahisitseng tema e fokolang haholo. Diphoso tsa mopeleto di ngata haholo.

RUBURIKI YA HO LEKANYETSA DITEMA TSA KGOKAHANO TSE KGUTSHWANE

POTSO YA 7 le 8

Makgetha a ho lekanyetsa	Phihlello e babatsehang	Phihlello e supang bokgoni	Phihlello e mahareng	Phihlello ya motheo feela	Phihlello e haellang
Matshwao 6	6–5	4	3	2	1–0
SEBOPEHO, DIKAHARE LE MORALO Nehelano le mehopolo Tihophiso ya mehopolo Sepheo, baamohedi ba ditaba, makgetha a tema le maemo	 Dipolelo le diratswana di bopilwe ka tsela e babatsehang. Nehelano ya tema e bontsha kutlwisiso e babatsehang ya sehlooho e supang bokgoni bo ikgethang. Mehopolo e matla, e phephetsa monahano, mme ke e kgodisang. E hlophisitswe hantle ka tsela e babatsehang, mme e momahane ka tshwanelo. E radilwe ka bokgoni bo tsotehang. 	 Dipolelo le diratswana di a hlahlamana, mme di fapafapantswe. Nehelano e ntle e supang tsebo le bokgoni. Mehopolo ke e ipapisitseng ka botlalo le sehlooho, mme e kgahlisang. E hlophisitswe hantle ka tsela e supang bokgoni, mme e momahane ka tshwanelo. E radilwe hantle ka tshwanelo. 	 Dipolelo le diratswana di bopilwe ka tsela e mahareng. Nehelano ke e kgotsofatsang ditlhokeho. Mehopolo e momahane ka tsela e kgotsofatsang le e kgodisang. E hlophisitswe hantle ka tsela e mahareng, mme e momahane ka tshwanelo. E radilwe ka tsela ya motheo feela. 	 Dipolelo le diratswana di na le diphoso. Nehelano e momahane mona le mane. Mehopolo ke e seng ya boiqapelo, mme e sa hlakang. Ho na le bopaki bo seng bokae ba tlhophiso le momahano ya mosebetsi. Moralo o tswile lekoteng ho hang. 	 Dipolelo le diratswana tse hlahisitsweng ke tse fosahetseng. Tema ha e na moelelo o lebeletsweng. Mehopolo ke e sa tsepamang e dubakaneng. Ha e utlwahale, mme dintlha di a phetakakwa. Ha e a hlophiswa ka tshwanelo le momahano ha e yo.
Matshwao 4	4	3	2	1	0
TSHEBEDISO YA PUO, SETAELE LE HO HLAOLA DIPHOSO • Sehalo, rejistara, setaele, maikemisetso, baamohedi ba ditaba le maemo • Tshebediso ya puo, tlwaelo ya tshebediso ya puo, kgetho ya mantswe, matshwao a ho bala le mopeleto	 Tshebediso ya puo ke e babatsehang. Sehalo, rejistara le setaele ke tse butswitseng, tse susumetsang le ho nepahala. O hloka diphoso tsa puo le tsa mopeleto. 	 Tshebediso ya puo ke e matla. Sehalo, rejistara le setaele ke tse bontshang bokgoni. Boholo ba mosebetsi ha o na diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto. 	 Tshebediso ya puo ke e loketseng mme e fetisa molaetsa ka tshwanelo. Sehalo, rejistara le setaele ke tse mahareng. Diphoso tsa tshebediso ya puo le mopeleto di mahareng. 	 Tshebediso ya puo ke ya motheo feela. Sehalo, rejistara le setaele ha se tse loketseng mosebetsi. Diphoso tsa mopeleto di ngata. 	 Tshebediso ya puo ke e sa utlwahaleng. Sehalo, rejistara le setaele ke tse fosahetseng tse hlahisitseng tema e fokolang haholo. Diphoso tsa mopeleto di ngata haholo.